

ကသံဉ်ဒီသဒါသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်-B

တၢ်မနုၤလၢနကြးသုဉ်ညါသုဉ်တဖၣ်လဲဉ်

1 သုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)န့ၣ်မတၢ်မနုၤလဲဉ်?

သုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)မ့ၣ်တၢ်ဆါလၢအအၢဖးဒိၣ်လၢအမၤဘၣ်ဒိၣ်ဆါန့ၣ်လီၤတၢ်ဆါအံၤဟဲကဲထီၣ်အသးလၢသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)အဟံ (HBV) (HBV)န့ၣ်မအိၣ်ထီၣ်

တၢ်ဆါလၢအဆါဆဲးဒိၣ်မးတၢ်ဆါအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဒ်အဖီလၢသုလီၤ.

- ထးခိၣ်ဟးဂီၤ(အိၣ်တၢ်တဝံဉ်ဘၣ်)
- တၢ်ဟးဖၢလူဒီးတၢ်ဘီး
- တၢ်ဘျးသုဉ်ဘျးသး
- ကျီဒုးစ်(jaundice)တၢ်ဖဲဘၣ်ဘီမ့တမ့ၢ်မဲၣ်ခွဲဘီ
- ထုၣ်ပျၢ်ဆါစုဆါခိၣ်ဆါတၢ်ဟးဖၢ

တၢ်ဆါလၢအဆါဆဲးဒိၣ်မးအံၤညီန့ၣ်ကဲထီၣ်သးလၢပုၤသးပျၢ်တဖၣ်အကျါလီၤဖိသုဉ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤညီန့ၣ်တၢ်ဆါဆဲးဖးဒိၣ်တအိၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲအယံၣ်အထီၣ်ပုၤတနီၤနီၤဟဲကဲထီၣ်ဆုတၢ်ဒီးန့ၣ် (HBV) လၢအယံၣ်အထီၣ်လီၤတၢ်ဆါဆဲးဒီးန့ၣ်ကဲလဲၣ်သုလီၤဒီးဟဲကဲထီၣ်ဆုတၢ်ဆါဒ်အဖီလၢသုလီၤ.

- သုဉ်ဟးဂီၤ(စၢၣ်ရီစုစ်-Cirrhosis)
- သုဉ်ခဲစၢၣ်
- တၢ်သံ

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲအယံၣ်အထီၣ်အံၤကဲထီၣ်ညီန့ၣ်သးလၢပုၤဖိသုဉ်ဆဲးဒီးပုၤသးပျၢ်တဖၣ်အကျါလီၤပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤဒုးဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်(HBV)ဆုပုၤအဂၤတဖၣ်သုဝဲလီၤ.

- ဝဲ ၂၀၀၅န့ၣ်န့ၣ်ပုၤအဂၤ၅၁,၀၀၀ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲဒီးသုဉ်တၢ်ဆါ(B)လီၤ.
- ပုၤအဂၤ(၁.၂၅)ကကွဲၢ်လၢအမဲရကပုၤအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် (HBV)လၢအယံၣ်အထီၣ်လီၤ.
- ကိးန့ၣ်ဒီးပုၤအဂၤ(၃၀၀၀)တုၤ(၅၀၀၀)ဂၤသံဝဲလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါသုဉ်ဟးဂီၤသုဉ်ခဲစၢၣ်လၢအကဲထီၣ်သးလၢHBV.

သုဉ်တၢ်ဆါသုဉ်(B)အဟံအံၤဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်ဂုၤလီၤသးသုခိၣ်ဖျဲဝဲလၢတၢ်ဘၣ်ထံလိာ်သးဒီးပုၤလၢအဒီးန့ၣ်တၢ်ဆါအံၤအသ့ၣ်ဒီးနီၣ်ခိၣ်အထံအနီၣ်လီၤပုၤတဂၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤသုဝဲလၢ

- တၢ်ဘၣ်ထံလိာ်သးဒီးမိၢ်အသ့ၣ်ဒီးအထံအနီၣ်အခါဖဲဆဲးစၢၣ်ထီၣ်ဖိသုဉ်အခါ
- တၢ်ဘၣ်ထံလိာ်သးဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒီးပုၤကညီမိၢ်ပျၢ်အထံအနီၣ်တဖၣ်သုဝဲဖဲနီၣ်ကစၢ်ဖဲဘၣ်ဘၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်အုၣ်ဘၣ်အီၤတမံၤမံၤတၢ်ဘၣ်ကူးဘၣ်ကါမ့တမ့ၢ်တၢ်လီၤလၢအဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံဆါဆါကလဲၣ်(တၢ်ဆါပျၢ်)
- တၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံလိာ်သးဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတခါခါလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်မ့တမ့ၢ်မိၢ်ပျၢ်အထံအနီၣ်တၢ်ထူးမဲဒီးဒီးလူခိၣ်
- တၢ်မံၤယုၣ်ဒီးပုၤလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်လၢတၢ်ဒီးသဒါတအိၣ်ဖဲမံၤယုၣ်ခါ
- နီၣ်ဆဲးသကိးထးတဘီဖိဖဲဆဲးကသံဉ်မုၤဘျးခါ
- ဘၣ်ဆဲးဒီးထးလၢပုၤသုအီၤဟံၤ,လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအခါ

2 ဘၣ်မနုၤပဘၣ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသဒါသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)လဲဉ်?

ကသံဉ်ဒီးသဒါသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)အံၤဒီးသဒါလၢသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်(HBV)တၢ်ဆါအတၢ်ဟဲပိာ်ထွဲအခဲလၢအနးနးပၣ်ယုၣ်ဒီးသုဉ်ခဲစၢၣ်ဒီးစၢၣ်ရီစုစ်(Cirrhosis)သုဉ်ဟးဂီၤလီၤ.

တၢ်ဆဲးကသံဉ်ဒီးသဒါသုဉ်တၢ်ဆါအံၤဘၣ်တၢ်စးထီၣ်ဆဲးပုၤအမဲရကပုၤဖိသုဉ်တဖၣ်စးထီၣ်၁၉၉၁စးထီၣ်လၢအခါဖဲန့ၣ်သုဉ်တၢ်ဆါလၢအဆါနးဒိၣ်လၢကဲထီၣ်ညီန့ၣ်သးအတၢ်ဟံၤဖျါအပုၤလၢပုၤဖိသုဉ်ပုၤသးပျၢ်နီၣ်ဒိၣ်အကျါလီၤစ့ဝဲ(၉၅)မွဲးကယၤဒီးလၢပုၤအသးအနံၣ်ကကတီၢ်ဒီးအကျါလီၤစ့ဝဲ(၇၅)မွဲးကယၤလီၤ.

ကသံဉ်ဒီးသဒါသုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)အံၤဘၣ်တၢ်ထူးထီၣ်မၤအီၤလၢသုဉ်အဆါအဟံၤတနီၤစ့ဝဲလီၤကသံဉ်အံၤတဟ့ၣ်န့ၣ်(HBV)တၢ်ဆါအကသံဉ်ဘၣ်.

သုဉ်တၢ်ဆါဘံဉ်(B)ဘၣ်တၢ်ညီန့ၣ်ဆဲးအီၤထူးတုၤလၢ၄ထူးအတၢ်ရဲၣ်လီၤအသိးလီၤ.ကသံဉ်ဒီးသဒါအတၢ်ရဲၣ်လီၤအံၤဒီးတၢ်ဆါဆါHBVဖးယံၣ်တုၤလၢနသးသမ့တစီၤသုလီၤ.

3 မတတဖန်လကြားဆဲးကသံဉ်ဒီသအသုဉ်တါ ဆါဘံဉ်(B)ဒီးကြားဆဲးဝဲအခါဖဲလဲဉ်?

ဖိသဉ်ဆဲးဒီးဖိသဉ်နီဉ်ဒိဉ်ထီဉ်တဖဉ်

- ဖိသဉ်ဆဲးဖိတဖဉ်ကြားဒီးနီဉ်ကသံဉ်အံးအခါဉ်ထံးဆိကတါတဘျီဖဲ အအိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်အခါဒီးကြားဆဲးပျဲထီဉ်ကသံဉ်ဒ်အတါရဲဉ်လီၤအိဉ် ဝဲအသိးဖဲအသးပျဲထီဉ်ဖဲလါ-စလါအခါလီၤ.
- ဖိသဉ်ဆဲးဖိဒီးဖိသဉ်လအဒိဉ်တုၤအသးအိဉ်(၁၈)န့ဉ်လံတဖဉ် ကြားဆဲးကသံဉ်အံးစ့ကိးလီၤ.

ပုၤလအဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပျဲ

- ပုၤလအဒိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပျဲကိးဂးဒီးလအအိဉ်ဒီးတါလီၤဘဉ်ယိဉ်လါ တါဘဉ်ကုဘဉ်ကဲ(HBV)အံးကြားဆဲးကသံဉ်အံးလီၤတါအံးပဉ်ဃု ဉ်ဒီး
 - ပိဉ်မုဉ်ပိဉ်ခွါလအအိဉ်ဒီး(hbv)တါဆါလအမံဉ်ဃုဉ်လိဉ်သး
 - ပိဉ်ခွါလအမံဉ်ဃုဉ်လိဉ်သးဒီးပိဉ်ခွါ
 - ပုၤလအမံဉ်ဃုဉ်ဒီးပိဉ်မုဉ်-ပိဉ်ခွါအါနီတဂ
 - ပုၤလအအိဉ်ဒီးသုဉ်တါဆါယံဉ်ယံဉ်ကလဲဉ်မုတမုာ်ကလုာ်တါဆါ
 - ပုၤလအမတါမလအဒုးအိဉ်ထီဉ်အပူၤလီၤတုၤအသ့ဉ်ဟးထီဉ်တ ဖဉ်
 - ဟံဉ်ဖိယိဖိလအအိဉ်ဘူးအိဉ်တါလိဉ်သးဒီးပုၤလအဒီးနီဘဉ်
 - တါဆါ(hbv)အံး
 - ပုၤအိဉ်တါဆိးတါဖိဒီးပုၤမတါဖိလတါကရကရိဘဉ်ဃးလပုၤ လအမတကဲ(disabled)
 - ပုၤလအကလုာ်ဟးဂီၤ.
 - ပုၤလအဟးထီဉ်ဟးလီၤဖဲတါလီၤလအသုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)ကဲထီဉ် ညီနီဉ်သး
 - ပုၤလ(HIV)ဘဉ်ကုဉ်ဘဉ်ကဲအီၤ
- ပုၤတဂလုာ်လုာ်လအအိဉ်ဒီးဒီးသအအသးလအတါဘဉ်ကုဘဉ်ကဲသုဉ် တါဆါဘံဉ်(H.B.V)

4 မတတဖန်လတကြားဒီးနီဘဉ်ကသံဉ်ဒီသအ သုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)လဲဉ်?

- ပုၤတဂလုာ်လုာ်လအတတဲးဘဉ်ဒီးယံးဝဲ(yeast)ကိဉ်မံဉ်လါ ပုၤတုအိဉ်ကိဉ်မုတမုာ်တါတမံဉ်လါအပဉ်ဃုဉ်လါကသံဉ်ဒီ သအတကြားဒီးနီဘဉ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသအသုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)

ဘဉ်တဲဘဉ်ပုၤလအဆဲးနုၤကသံဉ်လအဒီးနီဘဉ်တါသးတါ ဘဉ်နုၤတမုာ်ဘဉ်နုးနုးတမံဉ်တက့ၢ်.

- ပုၤတဂလုာ်လုာ်လအဆဲးကသံဉ်ဒီသအသုဉ်တါဆါဘံဉ် (B)လအပူၤကွဲဉ်တဘျီဒီးဒီးနီဘဉ်တါသး,တါဘဉ်သမုဉ်တုၤ ကဘဉ်ဒီးသးသမုန့ဉ်တကြားဒီးန့ဉ်(ဆဲး)ကသံဉ်အံးဘဉ်.
- ပုၤတဂလုာ်လုာ်လအလီၤကိဉ်ထီဉ်မုတမုာ်အလီၤကိဉ်ထီဉ်နုးနုး ဖဲပုၤကဆဲးအီၤကသံဉ်အခါတကြားဆဲးကသံဉ်ဒ်ဘဉ်.အဝဲ ကြားဒီးဝဲတုၤအလီၤဂုၤထီဉ်ကုၤဒီးတကိဉ်လါဘဉ်တချုးလအ ဆဲးကသံဉ်ဒီတအဘဉ်လီၤ.

ပုၤလအဟ့ဉ်(ဆဲး)နုၤကသံဉ်အံးကဟ့ဉ်နုၤတါကစီဉ်လအတါပလီၤဆိန သးအဂီၢ်သုလီၤ.

ပုၤမိာ်အလါအလိဉ်ဘဉ်တါဒီးသအလအတါဆါ(HBV)သုတဘဉ်ကုဘဉ် ကဲအဂီၢ်တဖဉ်ဘဉ်ဆဲးကသံဉ်ဒီသအကသုလီၤ.

5 ကသံဉ်ဒီသအသုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)အတါဘဉ် ယိဉ်လီၤပျဲတဖဉ်

ကသံဉ်ဒီသအသုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)မုာ်ကသံဉ်လအတါလီၤဘဉ်ယိဉ်အလီၢ် တအိဉ်ဘဉ်တခါလီၤ.ပုၤအါတက့ၢ်တအိဉ်ဒီးတါဂုာ်ကီခဲဒီးကသံဉ်အံး ဘဉ်တါဂုာ်ကီခဲတဆဲးတက့ၢ်လအဘဉ်တါပဉ်ဖျါအီၤတဖဉ်

- တါဆါပျဲဖဲဆဲးကသံဉ်အခါ(လအပုၤငဂအကျါ၁ဂ)
- တါကိဉ်ထီဉ်၉၉.၉Fဒီးဆုအဖီခိဉ်(လအပုၤ၅ဂအကျါ၁ဂ)

တါဂုာ်ကီခဲဒီးနီဉ်မုာ်အိဉ်စ့ဒီးမးလီၤ.တါလီၤသးဒီးတါတ

မုဉ်ထီဉ်ဘဉ်ဖးဒိဉ်အိဉ်ထီဉ်ထဲတဘျီလအကသံဉ်ဆဲးအထံဉ်၁.၁ကကွဲာ် ထံဉ်အကျါလီၤ.

ဒ်ကသံဉ်အဂသိးကသံဉ်ဒီသအတါဆါအံးဒုးအိဉ်(ကဲ)ထီဉ်တါဂုာ်လါ အဖဲကဲထီဉ်ကဒါကုၤသုလီၤဘဉ်ဆဉ်ဒီးကသံဉ်ဒီသအတါဆါအံးဒုး အိဉ်ထီဉ်ကုၤတါဘဉ်ယိဉ်လီၤပျဲတါဘဉ်ဒီးဆါဖးဒိဉ်ဒီးတါသံန့ဉ်အိဉ်ဝဲ စ့သပုၤကတါလီၤ.ပုၤအဂအါနီအကကွဲာ်တကယလအမဲရကပူၤ အံးဒီးနီဘဉ်လံတါဒီသအသုဉ်တါဆါဘံဉ်(B)အံးလဲလီၤ.

6 တၢ်မနုၤတဖၣ်လၢကဘၣ်မၤအသးဖဲတၢ်ဟဲကဲ ထီၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဟဲအိၣ်ထီၣ်လဲၣ်?

ယကဘၣ်ယုထံၣ်န့ၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?

- နကဘၣ်ကွၢ်ယုထံၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်သးလၢတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၣ်သးဒီးသိး တၢ်လိၤကိၢ်ဖးဒိၣ်ဒီးတၢ်ဟဲသးလဲလိၢ်သးတဖၣ်လီၤတၢ်တဘၣ် လိၢ်ဒီးကသံၣ်တၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးဒိၣ်မ့ၢ်အတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ပၣ်ယုၣ် ဒီးတၢ်ကသါကီၤခဲကလုာ်သ့ၣ်ဖးသီၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်ကလုာ်သီၣ်ယုၣ် ယုၣ်တၢ်လိၤကအိၣ်တဖၣ်ညါလိၤတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်တၢ်သးစံၣ်ခွဲဒီး တၢ်တယုတဖၣ်လီၤ.

တၢ်မနုၤလၢယၢကြးမၤအိၣ်လဲၣ်?

- ကိးကသံၣ်သရၣ်မ့ၢ်လဲၤကိးပှၤတကၤန့ၣ်ဆူကသံၣ်သရၣ်အ အိၣ်
- တဲဘၣ်ကသံၣ်သရၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဟဲကဲထီၣ်သးအန့ၢ်အသိးဒီးတၢ် ဆၢကတီၢ်ဖဲတၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးအခါဒီးကသံၣ်တၢ်ဆဲးအိၣ်အဆၢက တီၢ်
- သံကွၢ်နကသံၣ်သရၣ်ကသံၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဖိမ့ၢ်တဖၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ် ချဲတၢ်မၤလိၢ်လၢနကမၤပှၤမၤပှၤဘၣ်ယုၣ်ဒီးကသံၣ်ဒီသအဲလိၢ်တၢ်တ ဘၣ်လိၢ်ဘၣ်စးလၢအရၣ်ဒိၣ်တဖၣ်အလံာ်ဟံၣ်ဖျါလၢအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အ ကျိၤ(VEARS)ဖိၣ်(Form)လၢနကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်တက့ၢ်.

မ့ၢ်နကတီၢ်ဟံၣ်က့ၤနတၢ်ဟံၣ်ဖျါခိၣ်ဖျါ(VAERS)ဝဲးဘဲးလၢ www.vaers.hhs.govမ့ၢ်နကိး-၈၀၀-၈၂၂-၇၉၆၇. VAERSတဟ့ၣ်နကသံၣ်ကသီတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်.

7 ဒီကလုာ်ကသံၣ်ဒီသအတၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးတၢ်လိး က့ၤအပူၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

န့ၣ်မ့ၢ်နဖိနလံာ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအရၣ်လၢအဟဲကဲထီၣ်သးလိၤဘီလိၤမ့ၢ်လၢ ကသံၣ်ဒီသအဲလိၢ် federal program ကီၢ်ဆၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်လၢ ကမၤစၢၤလၢကံးကွၢ်က့ၤပူၤလၢအဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးတဖၣ်လီၤ.

ဘၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်လိးက့ၤဒီကလုာ်ကသံၣ်ဒီသအတၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးအ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ်ခဲလၢအဂီၢ်ကိးသံကွၢ်၁-၈၀၀-၃၃၈-၂၃၈၂မ့ၢ်တဖၣ် ဖးဝဲးဘဲးလဲၤwww.hrsa.gov/vaccinecompensation တက့ၢ်.

8 ယကမၤလိၤသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ယသးဒ်လဲၣ်?

- သံကွၢ်နကသံၣ်သရၣ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်မ့ၢ်ဖိတက့ၢ်အဝဲသ့ၣ်က ဟ့ၣ်နကသံၣ်ဒီးသအဲအဖိမ့ၢ်တဖၣ်ကဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ကစီၣ် အဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢအဟဲကဲထီၣ်သးတဖၣ်လီၤ.
- ကိးပှၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါလၢဆူၣ်ခွဲလိၢ်လၢနတၢ်အိၣ်ဆိးအလိၢ်မ့ၢ်တ မ့ၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ဆူၣ်ခွဲလိၢ်တက့ၢ်
- ဆဲးကျိးတၢ်ဟဲလၢဒီးတၢ်ဒီသအတၢ်ဆါဝဲမလိၢ်ဖးဒိၣ်(CDC) တက့ၢ်
 - ကိး: **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
 - အိၣ်သကိးမ့ၢ်တဖၣ်ဖး: CDCဝဲးဘဲးလၢ www.cdc.gov/ncidod/diseases/hepatitis www.cdc.gov/vaccines www.cdc.gov/travel

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

VACCINE INFORMATION STATEMENT
Hepatitis B Vaccine (7/18/07) – Karen (Page 3 of 3)

Translation provided by the Minnesota Department of Health